

Toespraak Margot Weijnen

29 maart 2018 (feestelijke bijeenkomst symbolische opening Groene Loper)

Goedemorgen, dames en heren. Wat een voorrecht om hier vandaag te mogen zijn voor de feestelijke symbolische opening van de Groene Loper - of eigenlijk, veel meer dan dat. De Groene Loper dankt zijn ontwikkeling immers aan de realisatie van een unieke dubbellaagse tunnel in de A2, die Maastricht heeft verlost van een harde scheidslijn door het oostelijk stadsdeel. De optelsom van dubbellaags tunnel en Groene Loper is een geweldige injectie in de aantrekkingskracht en de vitaliteit van Maastricht en de regio, in termen van economische vitaliteit, sociale cohesie en ecologische samenhang.

De prestaties die hier geleverd zijn, zijn van internationaal formaat; ik zou zelfs durven beweren, dat hiermee de nieuwe state-of-the-art gedefinieerd is. Dat zit hem én in de technologie, én in de wijze van aanbesteden, én in de samenwerking tussen de opdrachtgevers én in de dialoog met de omwonenden. Op al deze fronten zijn de grenzen verlegd en de combinatie leidt tot een resultaat dat veel meer is dan de som der delen. Het gaat hier om veel meer dan een nieuw stuk grijze of groene infrastructuur. Het gaat om het creëren van maatschappelijke waarde: om nieuwe ontwikkelingskansen voor de samenleving, voor de economie en voor de natuur in en rond de stad.

Te vaak wordt infrastructuur gezien als een doel op zichzelf. Het bijzondere van de aanpak hier in Maastricht is dat de maatschappelijke opgaven: mobiliteit, bereikbaarheid en leefbaarheid voor de toekomst, voorop zijn gesteld. Rijk, provincie en gemeenten hebben die opgaven omarmd en in nauwe afstemming en samenwerking oplossingen gerealiseerd, die op alle schaalniveaus de gewenste verbetering tot stand hebben gebracht: voor het internationale verkeer van personen en goederen, voor de regio met zijn bijzondere natuur, cultureel erfgoed en landschappelijke kenmerken, en voor de stad. Met de Groene Loper is een transitie van Maastricht als urbaan systeem in gang gezet, een transitie van sociale inclusiviteit, waarin het oostelijk stadsdeel zich weer verbonden weet met de stad. Zowel voor bewoners als voor bezoekers belooft dat een drastische verbetering van de belevingswaarde en de verblijfswaarde van stad en regio.

In die zin moet de echte transitie nog komen. De fysieke randvoorwaarden zijn nu vervuld, maar vanaf nu is het de uitdaging de samenwerking tussen partijen vast te houden in de ontwikkeling van de nieuwe stad. Dat geldt zeker ook voor de rol van de lokale bewoners en ondernemers, om wie het gaat in de inclusieve stad. Hoe ervaren zij de nieuwe ruimte en hoe gaan zij die gebruiken? Wordt de Groene Loper net zo bepalend voor de identiteit van de stad als de Maas en het Vrijthof? Welke nieuwe dynamiek zal er op gang komen?

In Nederland zijn we vaak te bescheiden. Maar, bedenk wel dat onze vierde plaats op de wereldwijde ranglijst van concurrentiekracht, de Global Competitiveness Index ranking die jaarlijks gemaakt wordt door het World Economic Forum, voor een groot deel te danken is aan onze infrastructuurprestaties. Die zijn voor een dichtbevolkt land als het onze van cruciaal belang. Het is dankzij onze goede infrastructuur dat we in Nederland excellente economische prestaties kunnen leveren, en tegelijkertijd een excellente kwaliteit van de leefomgeving kunnen borgen. Op infrastructuurgebied zijn wij nummer

drie in de wereld, na Singapore en Hongkong! Daar doen ze dat op een veel kleiner oppervlak, in een veel planmatiger georganiseerde economie, met veel minder ruimte voor dialoog met de bewoners en andere gebruikers van de infrastructuur. Wat ik daarmee wil zeggen, is dat Nederland een prachtig model in handen heeft om uit te venten in de wereld. In een wereld die in rap tempo verstedelijkt, krijgen steeds meer steden te maken met de uitdagingen die hier in Maastricht met zoveel succes zijn aangepakt. Singapore, Hongkong, Nederland .... de infrastructuur top drie in de wereld, en het wordt dus tijd dat we het project A2 Maastricht op waarde schatten - als een project van internationale allure, dat u gerust op één lijn mag zetten met de stadsvernieuwingsprojecten in Boston, Valencia, Seoul of Parijs.

Kunnen we de succesfactoren van de tunnel en de Groene Loper vertalen in een model dat ook elders in de wereld met succes kan worden toegepast? Ik geloof dat dat kan én moet, omdat ik ervan overtuigd ben dat de top-down infrastructuurontwikkelingsaanpak die in veel Aziatische en Latijns-Amerikaanse landen nog gebruikelijk is, onhoudbaar zal zijn. Met andere woorden, de noodzaak voor een aanpak "op z'n Maastrichts" zie ik wereldwijd alleen maar groeien. U zet vandaag de toon voor de regio, voor Nederland, Europa en voor de wereld. Ook in Nederland zelf zijn nog volop projecten in wording die inspiratie kunnen ontlenen aan Maastricht, maar de reikwijdte is vele malen groter dan Nederland en Europa. Met dit project staat de coalitie van Maastricht alvast kansrijk opgesteld in de internationale competitie.

Tot slot. Laten we niet vergeten waar het allemaal om begonnen was. Hier is infrastructuur gerealiseerd die het leven van mensen beter maakt, die zorgt voor groene ruimte en schonere lucht en die nieuwe sociale verbanden mogelijk maakt. Dat is een prestatie van formaat, waarmee ik de opdrachtgevers en uitvoerders van de tunnel en de Groene Loper van harte wil feliciteren. Vanaf nu kan de inclusieve stad zich gaan ontwikkelen en zal de nieuwe infrastructuur zijn maatschappelijke meerwaarde gaan bewijzen. Ik wacht die ontwikkelingen met spanning af en wens de betrokken partijen daarbij heel veel inspiratie en succes.